

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV
Apare de două ori pe săptămâna prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARITIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘII ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRĂȘOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr.12 Tf. 153
Abonamentul anual lei 200 Autrități și Societăți lez. D.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr 7

25 Ianuarie 1942

Anu' 105

„Brău de logodnă”

de V. Branisce

După înfrângerea revoluției din 1848, în momente grele pentru neam când se năruia tot ce o generație de idealști clădise cu entuziasm, cu lupte și cu neobosită străduință, când ocupația străină și tirania păreau că s'au încetățenit pe pământul nostru, a crescut în suflete tot mai vie dorința de unire a Românilor.

Putem spune că unirea delă 1859 este o consecință firească a înfrângerii din 1848.

În sufletele pribegilor se întărește tot mai mult credința în unirea cea mare. Prin actele lor se evidențiază acest ideal.

Pentru aceea, istoricul N. Bălcescu își îndreaptă cercetările spre a fixa personalitatea lui Mihai Viteazul. El voia, printr'un exemplu măreț din trecut, să arate neamului și țării calea viitorului.

Așa se explică strădanii acelei generații de patrioți, care au înfruntat grele încercări pentru realizarea acestei uniri.

Iată ce scrie Dimitrie Golescu în plină revoluție: „aruncam deunăzi ochii asupra unei hărți tipărită la Viena acum mai bine de 20 de ani, hartă care cuprindea toate țările locuite de Români: Valahia, Basarabia, Moldova, Bucovina Transilvania și Banatul. Știți voi că acestea ar forma un regat frumuseț, rotund, cu frontiere pe care însăși natura le-a indicat? Marea Neagră, Dunărea, Tisa, i-ar forma un brău de logodnă...”

Această idee îmi pare astăzi așa de realizabilă, că așa pune rămasăg că lucrul se va întâmpla. Dar când?

E singurul punct de nesiguranță pe care îl am”.

Unirea delă 1859 a însemnat numai primul act al totalei întregiri.

Ea s'a pregătit în grele împrejurări. Conducătorii țării erau surghiuniți prin țări străine. Marile puteri nu conțineau să se amestece în treburile noastre. Turcia și Austria nu se dădeau în lături delă nicio uneltire pentru ca să ne pună bețe în roate.

Și totuși unirea s'a făcut.

S'a făcut pentru că era drept să se facă și s'a făcut, mai ales, pentru că am voit să se facă!

A fost prima realizare, izvorită din sbuciumul și suferința unui proces și astăzi încă în plină desfășurare.

Căci aspirațiile românești sunt de parte de a fi satisfăcute.

Sutele de mii de frați din afara hotarelor așteaptă și astăzi cu același elan ca și generația de luptători din trecut, să se simtă încercuți de mult doritul brău de logodnă.

24 Ianuarie

de I. Bozdog

„Această zi înseamnă începutul eliberării definitive a neamului românesc de sub ocupația, protectoratul și binevoitoarea ocrotire a puterilor străine.

Marile și dureroasele neajunsuri ale risipirii puterilor frățesti au fost recunoscute de mult, dar egoismul și pofta de domnie a celor puțini, și oarba neunire sau nepăsarea meșteșugit întreținută a celor de jos au făcut ca veacuri de-a rândul partea de neam care număra între cârmuitoarii săi pe falnicii Basarabi și pe Ștefan cel Mare să nu-și dea mâna cu frații săi conduși de Mircea și Mihai.

În hârtuelile dintre vecinii și stăpânii puternici, neamul nostru s'a alăturat când unora când altora înscriind fapte de vitejie și cumpănind prin armele sale balanța sorții acum în favoarea unuia acum în a celui alt, după cum cauza ce o apărau era aducătoare de noroc și liniște pentru careva din Principatele noastre.

Când rivalitățile puterilor vecine s'au transformat apoi în planuri de cucerire și stăpânire a cheilor împărățiilor de basme și belșug, și când cele două mari neamuri, unul dinspre miazănoapte-răsărit și celălalt dinspre apus, și-au pus în cumpăna sorții toată o ță de a alunga Puterea Semiferei din pragul Europei pentru a-și putea deschide drum de stăpânire piberă peste două Continente, neamul nostru, așezat de Destin în crucea drumurilor, a trebuit să înceteze a mai fie minge sau ghiulea în mâna neamurilor și să devină sau factorul cel mai important la aceste porți ale Orientului sau să dispară.

Convenția delă Paris din 19 Aug. 1858, bazată pe experiențele sângerosului războiu din Crimeea, a fixat normele de menținere a echilibrului puterilor europene, hotărînd ridicarea Principatelor Române și consolidarea lor într'un puternic zid, de care să se frângă valorile cutropitorilor de ori unde ar porni.

Hotărîrile istorice delă Paris au găsit și în Principatele Române inimi de patrioți la înălțimea acelor vremuri, care, deși sfâșiati în sute de bisericuțe ale familiilor cu titluri și drepturi la scaunele de domnie, au știut să fie în momentul alegerii de domnitori, mai presus de orice considerațiuni, *Români și numai Români.*

Renunțarea lui C. Negri, V. Alecsandri, M. Kogălniceanu și a altor candidați cu mari șanse și sprijinul lor devotat pentru reușita lui Al. Ion Cuza, este un exemplu de patriotism și clarviziune a destinului neamului nostru în rolul lui de veacuri în acest colț de pământ.

Interpretarea românească a condițiilor Convenției, îl face pe

Continuare în pagina 3-a

Biruința durerii

de Ioan Bobian

La un post de radio, s'a transmis acum două zile o interesantă și bine documentată conferință despre „Biruința durerii”. Era vorba despre durerea fizică înfrântă prin știința medicației.

În rândurile de mai jos însă vom considera durerea din punctul de vedere moral.

La început precizăm că atât durerea cât și moartea nu sunt creaturi ale lui Dumnezeu. Ele sunt fice nelegiuite ale păcatului. Creatorul lumii n'a putut face și ceva rău. Durerea și moartea s'au născut din păcat și rămân pe veci urite și urgisite ca acesta. „Printr'un om a intrat păcatul în lume, iar prin păcat moartea” (Rom. 5, 12), spune Scriptura.

Durerea este lăsată în lume de urzitorul destinelor ei ca o consecință a păcatului și numai pentru a înlocui scăderile omului, numai pentru a-l îndrepta pe calea ordinei eterne. Suferința nu este decât botezul de foc din care omul trebuie să se renaască mai bun, mai frumos. După cum numai prin lovire vezi lucind schintei aprinse din cremene, așa flacăra de lumină dumnezeiască, țâșnește numai din sufletul lovit de durere.

Dacă aurul ce zace în întunerecul muntelui amestecat cu pământ ar avea suflet, l-am auzi cum suspină după foc să-l curățească. Tot așa credem și despre blocul de marmoră asupra căruia se repede vrășmaș Michel Angelo, că acesta se înveșește sub fiecare lovitură de ciocan, culminând în fericirea deplină ajunsă în faimoasa statuie a lui Moise.

Așa face Dumnezeu cu noi. Prin durere ne curățește zgura sufletelor noastre, pentru a ne reda chipul nostru original.

Sculptorii statuii noastre viu însă suntem noi. Durerea este numai un instrument prin care o putem realiza. De-

Continuare în pagina 3-a

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVÂNIEI

Sonnet

De-ar duce lumea 'ntreagă în spinare
N'ar merge-așa de greu și 'ncovoiat
Cum merge-acum, cu pieptul sbuciumat
Prelung de tuse. — Toți, cu mic, cu mare.

Il ocolesc. Amicii l-au lăsat
Pe rând. — O, moartea poate-avea
[răbdare
S'aștepte-a bate ceasul. Omul n'are.
Sărmanul, azi stă singur și uitat.

Din ochii lui citești că nu-i mai pasă.
Supus își duce crucea, greu și trist.
Odat' — când noaptea cortul de mătășă

Și-l întindea sub Cer de ametist —
Un călător intră la el în casă,
In haină lungă, albă. Era Christ.

Ecat. Pitiș

„CEKA - G. P. U. - N. K. V. D.”

Cu ocazia războiului actual declarat de întreaga omenire civilizată contra iudeo-comunismului moscovit, opinia publică, natural, este foarte mult preocupată de armata roșie, care este o păvază a acestui regim odios.

Este știut de toată lumea ce rol dominant joacă evreimea în Rusia Sovietică în general, dar nimeni nu-și închipue ce influență nefastă exercită acest element disolvant și asupra armatei bolșevice.

De sigur, că 4.000.000 de Evrei (cu provinciile anexate erau cam vreo 6.000.000 de suflete) la o populație de peste 180.000.000 de Ruși și alte naționalități, formează o minoritate foarte neînsemnată și cu toate acestea infiltrația evreiască în viața de stat a Rusiei Sovietice este covârșitoare.

Toate posturile de comandă sunt ocupate de Evrei, care în majoritate se ascund sub numele curat rusesc și numai după față sau numele de botez și numele tatălui se poate deduce originea lor adevărată.

Vieța economică și financiară, sănătatea publică, vieța culturală, poliția și conducerea lagărelor de concentrare pentru munca forțată — toate sunt în mâinile Evreilor.

S'ar părea, că o singură ramură de activitate — *milităria*, care cere un oarecare curaj și abnegație, calitate străine poporului lui Izrail, să fie scutită de prezența acestui element parazitar, dar de oarece un regim de asuprire nu se poate menține decât prin forță, Evreii au căutat să acapareze și în armată toate posturile de comandă,

CRONICA RAZBOIULUI

Frontul diplomatic

În cronică precedentă n'am putut menționa mai pe larg acordul militar germano-italo-japonez, pentru că telegrama respectivă sosea în momentul când materialul mergea la tipar. De aceea, n'am voi ca cititorii noștri să aibă impresia că e vorba de un fapt cu semnificație obișnuită și revenim asupra lui.

Trebue să se știe, că în Japonia mai ales, semnarea pactului militar dintre puterile Axei, Berlin-Roma-Tokio, a stârnit un entuziasm de nedescris. Ziarele au reprodus cu titlurile cele mai mari știrile privitoare la încheierea convenției militare, care este considerată aici ca un eveniment istoric epocal. Ele declară că, prin noul pact, puterile Axei exprimă în fața lumii întregi hotărârea lor neclintită de a-și consolida și mai mult frontul comun de nesdruncinat, spre a nimici Anglia și Statele Unite și pentru a întrona o nouă ordine mondială.

Ducele însuși a ținut să sublinieze importanța momentului, trimițând guvernului japonez și poporului nipon, prin intermediul șefului statului major al armatei japoneze, următorul mesaj: Italia colaborând cu Germania și Japonia, va lupta împotriva inamicilor comuni, cu fermă hotărâre și fără a da înapoi delă nici un sacrificiu, până la victoria finală.

Demonstrația aceasta spirituală, care vine în momentul când guvernul din Washington reeditează o nouă alianță împotriva Axei, dovedește că nici o divisiune nu poate abate forțele Europei noi delă drumul lor, care duce spre victorie. Din contră, după cum se declară în cercurile bine informate din Berlin în legătură cu acest eveniment, convenția militară germano-italo-japoneză, asigură o repartitie utilă și justă a forțelor militare, în vederea pregătirii unor operațiuni cu mare forță combativă și care vor avea o importanță capitală.

Preliminariile conferinței pan-americane dela Rio de Janeiro, se desfășoară sub semnul unei marcate intuiții istorice din partea statelor Sud-Americane. Deși profund angajate față de Statele Unite, de unde au primit în trecut și în anii apropiați importante credite, statele din America de Sud preferă să păstreze nealterate relațiile lor cu Europa și în deosebi cu statele afiliate pactului tripartit, deoarece ele știu prea bine că o atitudine pripită astăzi, le-ar putea crea mari dezagremente în viitor, mergând până la grava compromitere a exportului.

De aceea, din cele 78 noițiuni prezentate congresului, cele mai multe insistă asupra necesității de a se crea condițiuni care să fe-rească statele Sud-Americane de orice surpriză în epoca de după război. În deosebi delegația chiliană e împărțită în mai multe păreri. Lucrul e ușor de în-

teles, prin faptul că republica Chili dispune de o producție minimieră uniformă și ca atare e unul din statele mai îngrijorate de consecințele angajamentelor ce ar lua astăzi.

Deși presa Nord-Americană se grăbește să sublinieze cât mai des și cât mai vizibil că dezbaterile congresului se desfășoară într-o atmosferă democratică, admițându-se orice punct de vedere, în realitate se poate observa tocmai contrariul, adică o presiune tot mai accentuată asupra participanților, pentru a se încadra în ultima instanță pe linia de interese a Washingtonului și respectiv a Londrei. Amenințările slab voalate din recentul discurs al d-lui Summer Welles vorbesc îndeajuns despre atmosfera în care se desfășoară congresul pan-american.

Turcia a notificat Angliei și Uniunii Sovietelor că ambasadurului turc la Moscova nu a fost invitat să ia parte la discuțiile privind atitudinea celor două puteri față de Turcia și nici nu a fost informat despre conținutul acestor

discuții. Acest demers oficial al guvernului turc, ar arăta că Turcia nu are încredere în promisiunile anglo-ruse, de a respecta teritoriile ei.

Neîncrederea turcă n'a putut fi înlăturată prin asigurările ambasadorului englez că reprezentanții Rusiei și ai Angliei la Moscova au garantat integritatea Iranului și prin urmare și granița de Est a Turciei. Aceasta asigurare oarecum ironică după constituirea unui quasi-protectorat în Iran, a întărit temerile cercurilor turce în ceea ce privește Dardanelele și posibilitatea de a-și menține neutralitatea.

Ca încheiere, ținem să remarcăm că ultimele evenimente cu caracter diplomatic au fost de natură să intereseze direct statul nostru și poporul românesc, care se află în luptă pentru reîntregirea fruntarilor sale. Din ecourile acestor evenimente, se cristalizează credința noastră că lupta pe care o dăm se apropie de apogeu.

Victoria românească dela Feodosia

Comunicatul de azi al Comandamentului Armatei, face cunoscut: „Trupele române de munte, de infanterie și cavalerie, luptând cot la cot cu trupele germane, au învins după lupte grele și au distrus mare parte din forțele bolșevice ce ocupaseră regiunea al cărui centru este Feodosia. Pierderile inamicului sunt foarte mari, în oameni și materiale. Numai în fața unei M. U. române, inamicul a lasat pe teren 400 morți, 16 care de luptă și a pierdut 700 prizonieri. Lupta de urmărire continuă.”

Același lucru este repetat și de comunicatul militar german.

Reiese deci că „tactul disperării” n'a fost nici de astă dată de vreun folos forțelor sovietice. Încercarea comandamentului sovietic de a șubrezi flancul de Sud al forțelor aliate, prin

debarcarea surprinzătoare în portul Feodosia și încercarea de a pătrunde în interiorul Crimeei, au dat greș.

După cum reiese din comunicate, trupele sovietice, care au suferit mari și dureroase pierderi, sunt aruncate mereu dincolo de portul pe care îl recuceriseră cu mari sacrificii.

Presa germană relevă cu satisfacție lecția pe care au primit-o Rușii, deoarece succesul de față este o nouă dovadă a facultății forțelor germane de a împiedeca pe inamic să atingă țelurile pe care el și le propune.

Acest nou succes, într-o vreme când condițiile de temperatură sunt cât se poate de aspre, dovedește că trupele românești sunt bine antrenate și n'au pierdut nimic din elanul care le-a creat faima dela Odesa.

La Charkow, Rușii au fost din nou respinși

Imprăștierea forțelor rusești din Crimeea, a avut în mod firesc influență și asupra operațiunilor din jurul Charkowului. În consecință, asalturile sovietice, date cu forțe foarte importante asupra pozițiilor germane dela Est de Charkow, au fost respinse cu îndârjire. Într'unul din sectoare forțele germane au trebuit să facă față unui număr mult superior de inamici, format din șase batalioane sustinute de artilerie și care blindate, dar care au fost respinse cu importante pierderi. În nici un punct din acest sector, bolșevicii n'au reușit să pătrundă prin liniile germane.

Dealtfel se poate constata că toate asalturile date de forțele sovietice în ultimele două săptămâni în sectorul Donețului s'au lovit de un insucces categoric. Luptele defensive ale forțelor

germane se desfășoară cu deplină stăpânire a obiectivelor dorite.

Nu mai puțin înverșunate sunt aceste lupte defensive și în sectorul central și cel de Nord, după cum relevă chiar comunicatul oficial al Comandamentului german. Lupte importante s'au dat în regiunea Kursk, unde Sovietele căutau să obțină o breșă menită a despresa Moscova de cleștele german care nu o slăbește. Dar și aici încercările se lovesc de insucces. După o luptă înverșunată, infanteria germană a cucerit dela bolșevicii, care rezistau cu îndârjire, o localitate. Inamicul au pierdut în luptele ce s'au desfășurat în jurul acestei localități, mai mult de 500 oameni, morți și răniți.

În sectorul nordic, situația este absolut identică.

Sovietele cedează Vladivostocul?

O știre interesantă vine chiar din Statele Unite și anume, că s'ar duce tratative pentru cedarea Vladivostocului, baza maritimă a Uniunii Sovietice în Pacific, în favorul americanilor. Știrea remarcă însă că din partea guvernului american nu s'a primit vreo confirmare a acestei chestiuni, deoarece eventuala cedare a bazei rusești ar constitui un act ostil față de Japonia și reacțiunea

acesteia n'ar putea fi decât foarte promptă. Ori, n'ar fi deloc pe placul Sovietelor să fie prinse și în conflictul din Pacific, în momentul când duc o luptă pe viață și pe moarte pe frontul european.

Amănuntul rămâne totuși interesant, pentru că el aduce o repetare a intențiunilor Statelor Unite de a-și asigura o bază navală pe teritoriu sovietic.

Lupta din Pacific

Înaintarea continuă a japonezilor, care n'au de întâmpinat decât o rezis-

de **Mardare Mateescu.**

ultimele telegrame, trupele japoneze au pătruns în ultimele zile peste frontiera sultanatului Johore, teritoriul din fața insulei Singapore. Trupele engleze se retrag în grabă spre centrul acestui sultanat, căutând să salveze calea de comunicație care să le asigure retragerea spre Singapore. O altă formațiune engleză însă însumând 20.000 de oameni se află înconjurată de japonezi, fără puțință de scăpare. Aviația britanică a făcut eforturi disperate pentru a ajuta acest corp să scape din strânsoarea niponilor, dar încercarea a rămas fără succes. Ne aflăm deci, în plină ofensivă asupra „lucafarului Pacificului” cum era numit marele port din vârful Malayei.

Ultimele știri vestesc că rezervorul principal de aprovizionare cu apă a Singaporului se află în mâinile japonezilor. Orașul nu mai dispune deci decât de patru alte rezervoare auxiliare, care însă nu pot asigura consumul normal. Soarta Singaporului se apropie de soarta Hong-Kongului, care din cauza lipsei de apă a trebuit să capituleze după 11 zile de dărăză rezistentă.

Spre deosebire de Hong-Kong, Singapore dispune însă de o artilerie formidabilă, după cum se arată, de cele mai mari tunuri din lume. Ar reeși deci, că o debarcare a japonezilor pe insulă ar fi foarte mult îngreuiată. Dar japonezii prevăd acest lucru și bombardează fără întrerupere orașul, pentru ca operațiunile de cucerire să se poată desfășura cât mai lesnicios.

Luptele din Birmania și Sumatra

În completarea acestor operațiuni de încercuire a Singaporului, trebue să înregistrăm și operațiunile care se desfășoară în Sumatra, ca și cele din Birmania. Operând debarcările în Sumatra, comandamentul japonez îndeplinește pas cu pas planul de aătia toate comunicațiile Singaporului cu exteriorul și de a împiedeca orice încercare americană sau engleză de a trimite ajutoare. Chiar dacă în ultimele zile s'au observat vase americane de război, de mare tonaj, care se presupune că au adus aci trupe, totuși, această operațiune pare că nu se va mai putea repeta.

În Birmania, Japonezii au ocupat în primul rând fășia care coboară în peninsula malayeză. Forțele engleze s'au retras către Nord-Vest. Acest fapt, deschide drum japonezilor către litoralul peninsulei și în felul acesta japonezii vor ajunge să stăpânească în întregime litoralul occidental al peninsulei Malacca, ceea ce înseamnă că vor avea un control strict asupra rutelor din Oceanul Indian. Concomitent, Rangoon, capitala Birmaniei este bombardată în mod catastrofal de aviația niponă și astfel căile de aprovizionare, atât pentru campania birmană, cât și pentru cea din China sunt foarte grav compromise.

D-l Churchill pune „chestiunea încrederii”

Desfășurarea plină de prevestiri pesimiste a noiei campanii engleze din Asia, face de cătva vreme obiectul nemulțumirilor opiniei publice engleze. De abia a fost așteptată reîntorcerea d-lui Churchill, pentru a i se cere lămuriri. Răspunzând interpelărilor, d-l Churchill a ținut să liniștească pe toată lumea, și însăfârșit, fiind hărțuit chiar de către deputații guvernamentali a afirmat că va transforma problema într'o chestiune de încredere. Deci d-l Churchill va trebui crezut pe cuvânt că va câștiga războiul din Pacific.

Redactor responsabil
ION BOZDOG